

**REGIONALE
ONDERWIJSCONFERENTIE**

Onderwijs in de 21e eeuw

Voorwoord

Hartelijk welkom in het I/O-gebouw. Ik ben verheugd u te mogen begroeten bij de Regionale Onderwijsconferentie “Onderwijs in de 21^e eeuw”, met aansluitend de feestelijke opening van ons I/O-gebouw.

De Regionale Onderwijsconferentie is volledig toegespitst op 21^e eeuwse thema's. Opleiders, onderzoekers, lectoren, opleidingskundigen, medewerkers en studenten van de Faculteit Educatie leiden u, samen met collega's uit het werkveld, rond in de toekomstige wereld van onderwijs en opleiden.

Het programma omvat inspirerende lezingen en workshops waar u met elkaar in gesprek gaat over en aan de slag gaat met de nieuwste ontwikkelingen.

Er is voldoende ruimte om elkaar informeel te ontmoeten en ons nieuwe I/O-gebouw, dat vandaag officieel wordt geopend, te ontdekken.

Ik wens u een mooie dag toe.

Titia Bredée

Faculteitsdirecteur

Faculteit Educatie, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Programma

- 13:00 uur   Ontvangst
Entree begane grond
- 13:00 uur   Workshops kiezen
1e verdieping
- 14:00 uur   Workshops en lezingen “Onderwijs in de 21e eeuw”
Verschillende lokalen op verdiepingen
- 16:00 uur   Pauze
Op alle verdiepingen zijn buffetten
- 16:30 uur   Gesprek over onderwijs in de 21^e eeuw
Op alle verdiepingen te volgen
- 17:00 uur   Opening I/O-gebouw
Op alle verdiepingen te volgen
- 17:30 uur   Borrel
Kennismaking met gebouw, presentaties in vaklokalen
Alle verdiepingen

Presentatie voorlopers *Opleiden in de school*
Eerste verdieping
- 18:00 uur   Diner
Kantine op -1

Minister Jet Bussemaker sluit aan bij het diner. Zij gaat daar in gesprek met studenten, Voorlopersgroep *Opleiden in de school*, en promovendi van Faculteit Educatie.

Thema: Onderwijs en opleiden in de 21e eeuw

Waarvoor moet het onderwijs in de 21^e eeuw opleiden? Hoe kunnen organisaties en medewerkers op de weg hier naartoe van en met elkaar leren? Deze vragen staan centraal op de Regionale Onderwijsconferentie: het gaat om onderwijs en opleiden van en voor de toekomst.

De maatschappij van de toekomst heeft behoefte aan professionals in het onderwijs en in organisaties die een nieuwe set aan vaardigheden beheersen. Deze vaardigheden – de zogeheten 21st century skills – zijn: samenwerken, creativiteit, ict-geletterdheid, communiceren, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en sociale en culturele vaardigheden.

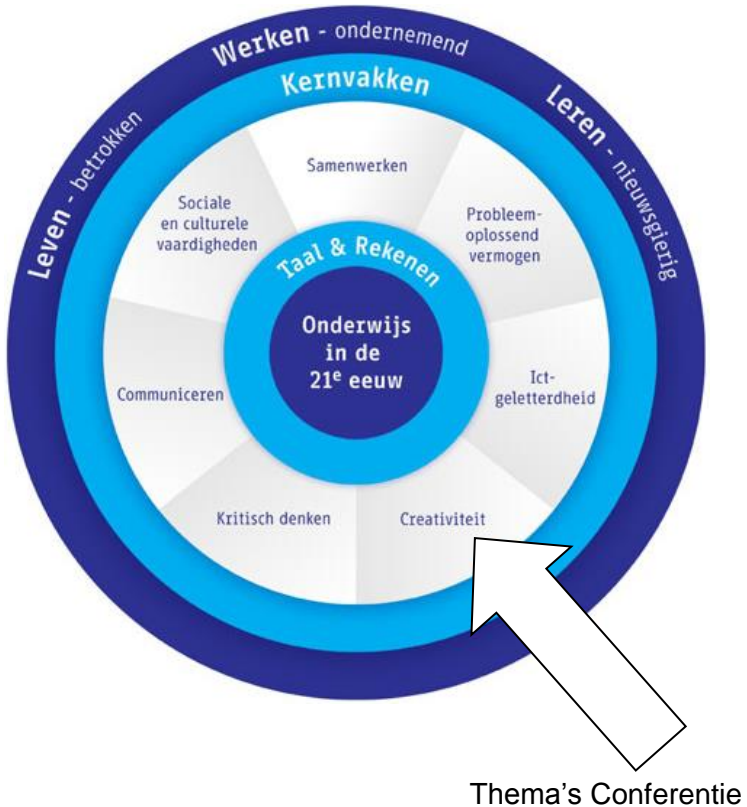
Deze vaardigheden zijn niet nieuw, maar worden met het oog op de toekomst wel steeds belangrijker. Wat betekent dit voor het onderwijs?

Het onderwijs heeft de opdracht leerlingen en studenten met deze vaardigheden toe te rusten. Wat vraagt dit dan van een leraar in de klas, welk curriculum is nodig om deze vaardigheden adequaat aan te leren en – breder nog – hoe kunnen lerarenopleiders toekomstige leraren op hun baan voorbereiden?

In bedrijven en organisaties speelt hetzelfde vraagstuk. Wat vraagt de toekomst van een werknemer en hoe kan deze zichzelf als professional blijven ontwikkelen?

Onderwijs en opleiden in de 21^e eeuw komt aan bod in de verschillende workshops en lezingen. We wensen u veel plezier.

Uitgangspunt voor de thema's van de conferenties zijn de 21^e eeuwse vaardigheden.

Bron: <http://www.kennisnet.nl/themas/21st-century-skills/>

Indeling workshop

Om u te helpen een keuze te maken in de verschillende workshops en lezingen, hebben we bij iedere beschrijving informatie toegevoegd.

Een workshop waarbij u zelf aan de slag gaat.

Lezing

Deze workshop gaat inhoudelijk in op opleiding, onderzoek en onderwijs.

Deze workshop gaat inhoudelijk in op opleiding en onderzoek.

Deze workshop gaat inhoudelijk in op opleiding en onderwijs.

Deze workshop gaat inhoudelijk in op onderzoek en onderwijs.

Opleiding
of
Onderwijs

Deze workshop gaat alleen over een opleiding of onderwijs.

Overzicht workshops en lezingen

LEZINGEN IN AUDITORIUM.....	9
Lef voor later	9
Prepare for Impact! Hoe technologie ons leven verandert ...	10
COMMUNICEREN.....	11
1. Leren voorbij de cognitie	11
2. Onderwijs in internationaal perspectief	11
3. Ouderbetrokkenheid: een uitdaging voor scholen.....	12
4. Social media en ethiek	12
5. Studie kiezen: stress of succes?	12
6. Bekrachten van Professionele Leergemeenschappen ..	13
CREATIVITEIT.....	14
7. Digitaal vertellen.....	14
8. Kunst als voertuig om te leren.....	14
9. De Muziekbus.....	15
10. Interactief theater in je klas	15
11. Vreemde talen leren door drama.....	16
ICT-GELETTERDHEID.....	17
12. Aan de slag in het iXperium!	17
13. Blended learning in organisaties	17
14. Drone in het onderwijs.....	18
15. iXperium ontwikkelkringen: successen en leerpunten....	18
16. Leren en lesgeven met ict: hoe doe je dat?	19
17. Nieuwe generatie, oude vormen	19

18. United4Education	20
KRITISCH DENKEN	21
19. Cliffhangers in de economieles	21
20. De gelukkige klas	21
21. De Toetsing Getoetst	22
22. Een schepje er bovenop.....	22
23. Morele vorming binnen de lerarenopleiding	23
24. Onderzoek in de lerarenopleiding	23
25. Vraaggestuurd leren.....	24
PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN.....	25
26. Gladheidbestrijding als scheikundeprøof.....	25
27. LeerKRACHT: elke dag samen een beetje beter	25
28. Meer energie en plezier door Job crafting!.....	26
29. Passend Onderwijs in primair en voortgezet onderwijs..	26
30. Probleemoplossend vermogen bij vwo leerlingen	27
31. Vol plezier in de klas!	27
32. Welkom aan boord van de Ark van Onderzoek.....	28
33. WISH: een hulpmiddel bij leren in de praktijk.....	28
SAMENWERKEN	29
34. Denken vanuit driehoeken in de Academische Opleidingschool.....	29
35. Inductie: doorleren na de opleiding	29
36. Opleiden in de school: leraarsnest	30
37. Organiseren van leren in docententeams	30
38. Professionalisering Gelderse ROC's.....	31
39. Samen Opleiden voortgezet onderwijs.....	31

40. Speelleraars in de 21 ^e eeuw	32
41. Veldwerk in een internationale context.....	32
SOCIALE EN CULTURELE VAARDIGHEDEN	33
42. Integraal Kindcentrum, de school van de toekomst?	33
43. Hond in de klas	33
44. Interculturele professionaliteit voor docenten.....	34
45. Ruimte voor rouw?! Docenten en zingeving.....	34
46. Thuis over de grens.....	35
47. Uitblinken in een achterstandswijk	35
48. Vaderlands verleden in foto's	36
Lerarenagenda / Minister Jet Bussemaker	37
Opening I/O-gebouw.....	38
Officiële opening I/O-gebouw.....	39
Opleidingen HAN in het educatieve veld	40
Kenniscentrum Kwaliteit van Leren.....	41
iXperium/Centre of Expertise Leren met ict	42
HAN-Talencentrum	43
Kunst in het I/O-gebouw	44
Diner	45
Muziek	45
Organisatie	45
Colofon	46

LEZINGEN IN AUDITORIUM

Lef voor later

In deze lezing maakt Yolande Ulenaers u deelgenoot van haar visie op goed onderwijs anno 2014. Ze verkent de uitdagingen waar scholen en docenten voor staan, plaatst deze in een internationale context en reikt oplossingen aan die op haar school succesvol bleken. Zij wordt begeleid door Bas Haring.
Ronde 2

Drs. Yolande Ulenaers is rector van het Kandinsky College, de enige VO-school die in januari drie predicaat 'excellente school' heeft ontvangen. Daarnaast vervult ze meerdere rollen voor het Europees Platform; zo is zij onder andere voorzitter van het Netwerk Chinese taal en cultuur.

Prof. dr. Bas Haring probeert wetenschap en filosofie op zo'n manier uit te leggen dat het begrijpelijk wordt voor iedereen. Hij schrijft boeken en columns en geeft lezingen. Ook is hij bijzonder hoogleraar 'publiek begrip van wetenschap' aan de Universiteit van Leiden.

Deze lezing vindt plaats om 14:00 uur in het auditorium (-1).

Prepare for Impact! Hoe technologie ons leven verandert

Komen er androids voor de klas? Is de eerste generatie mensen die 200 jaar oud wordt al geboren? Technologische ontwikkelingen gaan steeds sneller en daardoor wordt alles anders. Paulus Veltman neemt u op inspirerende wijze mee in de wereld van 3D-printen, Quantified Self, neurowetenschap en nog veel meer.

Paulus Veltman is een autoriteit op het gebied van online innovatie en social media. Hij is een veelgevraagd spreker en helpt bedrijven en organisaties te transformeren in een tijd van exponentiële technologieën. Paulus verschijnt regelmatig in de media om de nieuwste technologische ontwikkelingen te duiden.

Deze lezing vindt plaats om 15:00 uur in het auditorium (-1).

COMMUNICEREN

1. Leren voorbij de cognitie

Gerbert Sipman MEd, HAN Pabo

In deze workshop staat het aanspreken van de 'extended mind', voorbij de cognitie en sensoren (Anthony, 2006), van studenten centraal. Na een korte introductie gaan de deelnemers aan de slag met oefeningen om de extended mind te stimuleren. In dialoog bespreken we wat de eventuele implicaties zijn voor het onderwijs van de 21^e eeuw.

Lokaal E3.20

2. Onderwijs in internationaal perspectief

*Kees-Jan van Oorsouw, Instituut voor Leraar en School
Student Instituut voor Leraar en School*

Studenten hebben de mogelijkheid om uit te vliegen en door middel van buitenlandervaring van andere culturen te leren. Dit biedt studenten de gelegenheid hun eigen onderwijs in te richten. De workshop laat zien wat mogelijkheden voor studenten zijn om onderwijs in het buitenland te ervaren.

Lokaal E4.12

Opleiding

3. Ouderbetrokkenheid: een uitdaging voor scholen

Dr. Helma Oolbekkink, Radboud Docentenacademie

Drs. Marij van Deutekom, Notre Dame Des Anges, Ubbergen

In deze workshop wordt het concept ouderbetrokkenheid verkend. De voorwaarden waaronder ouderbetrokkenheid vorm kan krijgen in scholen en de rol van leraren hierin staan centraal.

Lokaal E1.23

4. Social media en ethiek

Ilja van Bree, Marketing, Communicatie en Voorlichting, HAN

Gijs van Hout BEd, Montessoricollege, Nijmegen

Scholen hebben regelmatig te maken met vragen rondom waarden, normen, cyberpesten en klagen op sociale media.

Aan de hand van een aantal voorbeelden vindt in deze workshop een discussie plaats over hoe lerarenopleiders hun studenten op deze vragen moeten voorbereiden.

Lokaal E1.21

5. Studie kiezen: stress of succes?

Ir. Aimée Hoeve, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Mary van Kronenburg BSW, Faculteit Educatie

Dr. Ruud Klarus, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

De druk bij leerlingen in het middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs om op tijd een juiste studiekeuze te

maken groeit. Aankomend studenten worden gedwongen zich steeds vroeger te oriënteren en aan te melden voor hun studie. Er wordt om die reden een scala aan studiekeuzeactiviteiten aangeboden om hen zo snel mogelijk op de goede plek te krijgen. Tijdens de workshop gaat u in debat over vragen als: Is het zinvol om deze activiteiten in te zetten? Is er een betere aanpak voor dit probleem? Hoe ervaren en denken leerlingen zelf over studiekeuze? In hoeverre kun je 'juist' kiezen?
Lokaal E4.23

6. Bekrachtigen van Professionele Leergemeenschappen

Dr. Jürg Thölke

Een professionele leergemeenschap (PLG) is een metafoor voor een groep van (aankomende) professionals die gezamenlijk op een lerende manier aan onderwijs werken. Het doel is dat de wijze van samenwerken en hoe onderwijs vorm krijgt bij elkaar aansluiten.

Een PLG ontwikkelt zich voortdurend. Dit proces krijgt in verschillende gemeenschappen op verschillende wijze vorm, er is sprake van diversiteit. Er zijn een aantal kenmerken die een PLG ondersteunen om hun taak beter uit te oefenen.

Deze kenmerken zijn samengevat in 12 zoek- of ontwikkelgebieden. In deze workshop wordt het kersverse en nog conceptuele instrument gepresenteerd, de interactieve PLG SCAN.

Lokaal E4.10

CREATIVITEIT

7. Digitaal vertellen

*Christijn Kooter, Instituut voor Leraar en School
Studenten Instituut voor Leraar en School*

Studenten vertellen over de opdracht die ze kregen om, ondersteund door digitale beelden, een fictief verhaal te vertellen. Dit verhaal heeft zijn wortels in hun eigen vakgebied en is gericht op een bepaalde doelgroep (bijvoorbeeld een verhaal voor vwo 3). De workshop sluit af met een kleine, korte en laagdrempelige drama oefening die de ILS studenten ook hebben gedaan.

Lokaal E-1.20

8. Kunst als voertuig om te leren

*Niekje van de Lavoir MA, HAN Pabo
Jillis Verbeek BA, student HAN Pabo*

Studenten en docenten van de minor Kunst en Cultuur van de HAN werken al jaren samen met basisscholen en culturele instellingen om kwalitatief goed cultuuronderwijs te ontwikkelen. De presentatie van Jillis Verbeek tijdens de workshop is een uitstekend voorbeeld van authentieke kunsteducatie. Jillis ontwikkelde een project waarbij basisschoolleerlingen kunstwerken maakten die nu te bewonderen zijn in het I/O-gebouw. Hij maakt tijdens de workshop zichtbaar hoe kinderen zich cultureel ontwikkelen. Lokaal E-1.04

CREATIVITEIT

9. De Muziekbus

Arne Nusselder BMA, HAN Pabo

Deze workshop gaat uit van beleving en discussie met elkaar middels het programma 'De Muziekbus': interactieve muzieklessen voor het basisonderwijs. U gaat op ontdekking en op zoek naar het antwoord op de vraag of dit programma bij kan dragen aan de basis van muziek: muziek maken met elkaar.

Lokaal E-1.05

10. Interactief theater in je klas

Veroniek Simons, Instituut voor Leraar en School

Minor studenten Instituut voor Leraar en School

Studenten van de minor Drama en Theater maken als stage een kleine voorstelling met een relevant maatschappelijk / sociaal emotioneel thema voor het onderwijs. Deze stukken worden in de klas opgevoerd met aansluitend een activerende verwerking. Deze voorstellingen blijken een krachtig middel om diverse (moeilijke) onderwerpen bespreekbaar en invoelbaar te maken. Tijdens de workshop laat een groep studenten een voorstelling zien die zij ook op scholen uitvoeren.

Lokaal E-1.21

CREATIVITEIT

11. Vreemde talen leren door drama

Jet de Jong, Instituut voor Leraar en School

*Maxime van der Veen, Nijmeegse Scholengemeenschap
Groenewoud, Nijmegen*

Het aanleren van een vreemde taal door middel van drama levert nieuwe en bijzondere mogelijkheden voor het ontwikkelen van verschillende taalvaardigheden. Drama biedt mogelijkheden om taalvaardigheden als spreken, luisteren, en zelfs schrijven te oefenen. Het maakt het leren van vreemde taal tot een completer geheel.

U doet tijdens de workshop oefeningen en hoort ervaringen.
Lokaal E-1.21

ICT-GELETTERDHEID

12. Aan de slag in het iXperium!

Frank Thuss MSc, Centre of Expertise Leren met ict
Ron Does, Community Learning Centre

Tijdens deze workshop in het iXperium gaat u in groepjes aan de slag met het maken van kennisclips, het bedenken van ict-rijke werkvormen voor in de les, probleemoplossend werken met Lego Mindstorms en leren programmeren. Naast de mini-workshops zijn er verschillende devices aanwezig om uit te proberen, zoals een Jumpido-set en een 3D-printer. Alle miniworkshops, waarvoor we u ter plaatse indelen, zijn zo opgezet dat u met deze nieuwe kennis en ervaringen morgen meteen aan de slag kunt in de eigen les.

Lokaal E4.53A-B

13. Blended learning in organisaties

Rianne de Leeuw, student Opleidingskunde
Kim Geurtjes, student Opleidingskunde
Drs. Petra Peeters, Opleidingskunde

In deze workshop komt aan bod wat blended learning is en waarom u in uw organisatie voor blended learning kunt kiezen. Ook behandelen we de tien gouden regels voor blended learning. Vervolgens maken we een overstap naar e-learning: hoe past e-learning binnen de blend?

Lokaal E1.20

Opleidingskunde

ICT-GELETTERDHEID

14. Drone in het onderwijs

Jaimy Blaney Davidson, Instituut voor Leraar en School
Niels Rikken, student Instituut voor Leraar en School

In mei 2014 organiseerde het Ixperium een Ixcamp en een Appathon. Dit was een eenmalige bijeenkomst waarin teams van studenten, leraren, lerarenopleiders, vormgevers en programmeurs binnen twee dagen een onderwijs-app probeerden te bouwen. Een van die teams had als thema 'Arnhem van Boven'. De workshop gaat in op ervaringen van deelnemers en op de vraag of de drone toekomst heeft in het onderwijs.

Lokaal E4.44

15. iXperium ontwikkelkringen: successen en leerpunten

Drs. Marijke van Vijfeijken, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren
Drs. Daphne Ariaens, Centre of expertise Leren met ict

Sinds een jaar doen leraren van scholen, lerarenopleiders, lio's en onderzoekers van het kenniscentrum samen onderzoek in de scholen rond het thema: recht doen aan verschillen met inzet van ict. Een unieke formule die steeds verder wordt uitgebreid naar meer scholen in het primair en voortgezet onderwijs. De workshop gaat in op de aanpak, successen en leerpunten.

Lokaal E1.05

ICT-GELETTERDHEID

16. Leren en lesgeven met ict: hoe doe je dat?

*Drs. Dana Uerz, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren
Annelies Wiggers MLE, iXperium/Community Learning Centre
Arnhem*

Dr. Marijke Kral, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Het iXperium/Centre of Expertise Leren met ict heeft een toolkit ontwikkeld voor de lerarenopleiding en het werkveld. Hiermee krijgen instellingen en professionals antwoord op vragen als: Op welke competenties doet leren en lesgeven met ict een beroep en hoe hangen deze samen? Hoe vaardig zijn leraren op dit moment? En hoe kunnen zij in hun ontwikkeling op dit vlak worden ondersteund? In de workshop bespreken we de eerste opbrengsten van instrumenten uit de toolkit en het belang daarvan voor basisscholen en lerarenopleidingen. Lokaal E3.12

17. Nieuwe generatie, oude vormen

Hilde Dijksterhuis BEd, opleidingskundige

Drs. Marlo Kengen, Opleidingskunde

Het lijkt vanzelfsprekend in een hedendaags leerprogramma voor jonge professionals: social media, games, sociaal leren, e-learning, enzovoorts. Maar is dit ook wat deze groep zelf wil? Onderzoek naar de voorkeuren van jonge professionals leverde verrassend 'ouderwetse' uitkomsten op. Deze workshop gaat in op de uitkomsten van dit onderzoek en wat dit betekent voor het opleiden van jonge professionals. Lokaal E1.15

ICT-GELETTERDHEID

18. United4Education

Drs. Esther van Popta, HAN

Guido Crolla, Informatie en Communicatie Academie HAN

United4Education is een nieuw collectief dat de krachten verbindt van scholen, leraren, docenten, onderzoekers en ouders die hun aanpak radicaal willen veranderen of hier al mee bezig zijn. Leerlingen in Nederland krijgen volgens United4Education nu niet het onderwijs dat het beste past bij de huidige maatschappij. In de workshop zetten we de spotlights op een aantal radicale initiatieven zoals online peer feedback en Koempoelhan. Bij Koempoelhan gaat een groep studenten gedurende een week aan de slag met de vraag: waar staan we met ons onderwijs in 2025 en wat is de rol van ict daarin?

Lokaal E2.26

KRITISCH DENKEN

19. Cliffhangers in de economieles

Roel Grol MSc, Instituut voor Leraar en School

Rianne van der Lugt MEd, Instituut voor Leraar en School

Vraag het de leerlingen maar! Wat is saai? Economielessen. Wat is leuk? Soaps kijken op de bank. Een huwelijk tussen beide is helemaal zo gek nog niet... In deze workshop verkennen we de mogelijkheden!

Lokaal E4.11

20. De gelukkige klas

Drs. Pjotr Timmerman, HAN Pabo

Drs. Henk Boer, HAN Pabo

De Japanse leerkracht meester Kanamori heeft als motto: 'als er één kind in mijn klas ongelukkig is, kan niemand gelukkig zijn'. Hij praat veel met zijn kinderen en verzorgt hands on onderwijs. Beide leiden tot een 'gelukkige' klas. In deze workshop bekijken we aan de hand van rijke leeromgevingen als de Boerderijschool en het Technieklandje hoe dit in Nederland praktisch kan worden ingevuld.

Lokaal E4.48

KRITISCH DENKEN

21. De Toetsing Getoetst

Dr. Tamara van Schilt-Mol, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Linda Jakobs MSc, HAN Service Unit Onderwijs & Onderzoek

Drs. Katja Heller, HAN Sociaal Pedagogische Hulpverlening

In deze workshop staat de methodiek 'De Toetsing Getoetst'

centraal. Deze methodiek geeft opleidingen in het hoger

onderwijs een handvat om de kwaliteit van toetsing te

analyseren, verbeteren en te borgen. Tijdens de workshop

presenteren we de uitgangspunten van de methodiek en gaat u

actief aan de slag met de methodiek.

Lokaal E4.42

22. Een schepje er bovenop

Friede Simmes, HAN Instituut Verpleegkundige Studies

Studenten Verpleegkunde

Gemotiveerde en daarvoor geselecteerde studenten krijgen

binnen de opleiding Verpleegkunde de mogelijkheid om ofwel

versneld het reguliere programma te doorlopen ofwel zich

binnen de reguliere studietijd extra te bekwamen. In deze

workshop komt aan bod hoe dit binnen de opleiding wordt

vormgegeven en vertellen studenten en de docent over hun

ervaringen met deze programma's.

Lokaal E3.18

Opleiding

KRITISCH DENKEN

23. Morele vorming binnen de lerarenopleiding

Drs. Rémi Hartel, Instituut voor Leraar en School

In het huidige (generieke deel van het) curriculum van het Instituut voor Leraar en School wordt nauwelijks aandacht geschonken aan de morele / ethische kant van het leraarschap. Het blijft een 'hidden curriculum'. In deze workshop wordt stilgestaan bij de noodzaak om binnen de lerarenopleiding plaats in te ruimen voor morele vorming van en door studenten. Aan de hand van prikkelende werkvormen worden verschillende visies op moraliteit en morele vorming vergeleken. Welke past bij het Instituut voor Leraar en School en waarom?

Lokaal E1.13

Opleiding

24. Onderzoek in de lerarenopleiding

Dr. Bregje de Vries, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Frank Derks MSc, Instituut voor Leraar en School

Anet Luijten M SEN, Canisius College, Nijmegen

Deze workshop gaat vanuit drie perspectieven in op de rol en aard van onderzoek en een onderzoekende houding in de lerarenopleiding: vanuit de lerarenopleiding zelf, vanuit de school en vanuit het kenniscentrum voor onderzoek naar kwaliteit van leren. Hoe richten zij samen deze expeditie in en wat vinden zij op hun weg?

Lokaal E4.41

KRITISCH DENKEN

25. Vraaggestuurd leren

Drs. Harry Stokhof, HAN Pabo

Dr. Diana Prins, HAN Pabo

Rob Artz BA, De Lanteerne, Nijmegen

Eva Lamers, student HAN Pabo

Leerkrachten moeten 21^e eeuwse vaardigheden een plek geven in hun onderwijs. In vraaggestuurd leren worden al deze vaardigheden ontwikkeld. In deze workshop gaan we in op wat vraaggestuurd leren is, welke voordelen en uitdagingen u kunt tegenkomen en welke rol de leerkracht heeft bij vraaggestuurd leren.

Neemt u uw tablet of smartphone mee?

Lokaal E3.10

PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN

26. Gladheidbestrijding als scheikundeprøef

Rian Janssen MO-b, Instituut voor Leraar en School

Jacques de Goede MO-b, Instituut voor Leraar en School

Leila Sanatkhani, student Instituut voor Leraar en School

Deze workshop vertelt over onderzoeken naar de werking en gevolgen van zout als gladheidbestrijder. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd door studenten van het Instituut voor Leraar en School. In deze workshop onderzoekt u de werking en gevolgen van verschillende zouten als gladheidbestrijder.
Lokaal E2.19

Opleiding

27. LeerKRACHT: elke dag samen een beetje beter

Ewoud Coppens MBA, stichting leerKRACHT

Drs. Vincent van der Zee, HAN Pabo / stichting leerKRACHT

U kunt in deze workshop ervaren hoe het werken volgens de leerKRACHT methodiek er uit kan zien. De workshop begint met een bordsessie over de doelen van de deelnemers, “hoe ze er bij staan” en activiteiten om doelen te realiseren. Daarna wordt toegelicht waar leerKRACHT vandaan komt en wat de onderliggende basis is.
Lokaal E2.12

Onderwijs

PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN

28. Meer energie en plezier door Job crafting!

*Maria Dekker BEd, zelfstandig coach/trainer en auteur
Drs. Janita Moes, Opleidingskunde*

Door Job crafting wordt het mogelijk uw werk beter aan te laten sluiten bij wie u bent, wat u kan en wat u wil. U ontdekt tijdens de workshop op welke aspecten van uw werk u invloed uit kunt oefenen door kleine veranderingen aan te brengen, zodat u duurzaam (meer) energie en plezier kan ervaren in uw werk. Na de workshop kunt u vrijwel direct aan de slag met een concrete actie.

Lokaal E1.10

Opleidingskunde

29. Passend Onderwijs in primair en voortgezet onderwijs

*Thea de Graaf, SWV Rijn & Gelderse Vallei
Mellani Miedema, SWV Rijn & Gelderse Vallei*

Ieder kind is welkom!? Vindt u dat ook? Passend onderwijs is ingevoerd op 1 augustus jongstleden. Leerlingen met verschillende onderwijsbehoefte zullen in de klas meer vergen van de leerkracht en daar gaat deze workshop op in.

Lokaal E2.11

PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN

30. Probleemoplossend vermogen bij vwo leerlingen

*Drs. Quincy Elvira MEd, Radboud Docentenacademie
Drs. Owen Manusama, Bisschoppelijk College Broekhin,
Roermond*

In Nederland is de ontwikkeling van het probleemoplossend vermogen van leerlingen verweven met de inhoud van het schoolvak. Deze workshop gaat in op het verschil in het probleemoplossend vermogen tussen de leerlingen in vwo 4, vwo 5 en vwo 6 binnen het schoolvak Management & Organisatie. Tevens schetsen we implicaties voor de praktijk.
Lokaal E3.23

Onderwijs

31. Vol plezier in de klas!

Drs. Anne Pronk MSc, yogadocent

Anne Pronk heeft een vorm van yoga ontwikkeld – een mix van dans, yoga, wat speelse meditatie en mindfulness – die voor zowel kinderen als volwassenen direct toepasbaar is in het dagelijks leven. Door yoga haalt u meer uit uw dag, ontspant u beter, concentreert u zich beter, wordt u fitter en maakt u beter contact met anderen, terwijl u uw eigen grenzen bewaakt. Tijdens de workshop gaat u aan de slag met yogaoefeningen en krijgt u uitleg over de doorwerking ervan.

Lokaal E4.26

Onderwijs

PROBLEEMOPLOSSEND VERMOGEN

32. Welkom aan boord van de Ark van Onderzoek

Drs. Annelies Dickhout, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Zou het niet mooi zijn als leerlingen steeds beter worden in onderzoekend en kritisch nadenken? Als ze steeds vaardiger worden in het doen van onderzoek? Ja, dat zou best mooi zijn. Maar, wat is 'vaardiger in onderzoek'? Hoe volg je de ontwikkeling die leerlingen doormaken? Het Europese project Ark of Inquiry ontwikkelt een webbased platform waar alle leerlingen 'goed', 'beter', 'best' kunnen worden in het doen van onderzoek én in kritisch nadenken over onderzoek. In deze workshop maakt u kennis met de Ark.

Lokaal E4.21

33. WISH: een hulpmiddel bij leren in de praktijk

Drs. Jeroen van der Linden, Instituut voor Leraar en School

Drs. Haske van Vlokhoven, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Dr. Franck Blokhuis, MBO Amersfoort

WISH is een methode om studenten in het beroepsonderwijs te ondersteunen bij het leren in hun stage. In vier stappen stellen studenten doelen en anticiperen ze op mogelijke obstakels, alternatieve strategieën en te behalen successen. Tijdens de workshop maakt u kennis met WISH. U gaat na afloop doelgericht en vol ambitie naar huis.

Lokaal E4.55

SAMENWERKEN

34. Denken vanuit driehoeken in de Academische Opleidingsschool

Drs. Martine Derks, Faculteit Educatie

Drs. Wim Folker, SKPCO Delta

Binnen de Academische Opleidingsschool wordt, in de driehoek onderwijs, onderzoek, opleiding, gewerkt aan het ontwikkelen van een professionele leergemeenschap. Het doel is een gemeenschap te vormen waarin de ontwikkeling van (aanstaande) leraren en lerarenopleiders en innovatie van het primair onderwijs en de pabo hand in hand gaat. Tijdens de workshop verkennen we op welke wijze (aanstaande) professionals binnen deze leergemeenschap uitgedaagd kunnen worden zich verder te ontwikkelen. Lokaal E2.10

35. Inductie: doorleren na de opleiding

*Drs. Thom Somers, Instituut voor Leraar en School
Godfried Konings, Dominicus College, Nijmegen*

Het Instituut voor Leraar en School werkt samen met scholen(groepen) bij het ontwerpen en uitvoeren van inductietrajecten. Deze workshop toont hoe de ontwikkelingsfase waarin een nieuw aangestelde docent zich bevindt vastgesteld kan worden, om zo goed aan te kunnen sluiten bij diens ontwikkelingstraject. Lokaal E2.05

SAMENWERKEN

36. Opleiden in de school: leraarsnest

Dr. Paul Hennissen, de Nieuwste Pabo, Zuyd Hogeschool & Fontys Hogescholen

Vera Curfs BEd, OBS De Regenboog, Maastricht

Waar moet een goede werkplek aan voldoen, zodat aanstaande en zittende leerkrachten (samen) kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen? Een leraarsnest is een metafoor voor een dergelijke omgeving. In deze workshop denken we met elkaar na over de eisen voor het leraarsnest en deze worden gekoppeld aan recent onderzoek.

Deze workshop wordt gegeven in het kader van de Voorlopersgroep Opleiden in de school.

Lokaal E4.20

37. Organiseren van leren in docententeams

Drs. Henk de Jonghe, Opleidingskunde

Prof.dr. Loek Nieuwenhuis, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Wat zijn belangrijke aandachtspunten als u wilt dat professionalisering en onderwijsvernieuwing elkaar versterken? Aan de hand van uw casuïstiek gaan we in op de volgende vragen: Wat kunt u doen om het leren van professionals zo te organiseren dat zij zich individueel en als team verder ontwikkelen in hun vakmanschap? Welke rol spelen de verschillende betrokkenen (leidinggevende, HR, docenten/leerkrachten) hierbij? Lokaal E1.17

Onderwijs

SAMENWERKEN

38. Professionalisering Gelderse ROC's

Drs. Theo de Wit, Faculteit Educatie

Drs. Margriet Philipsen, Marant

Deze workshop laat zien dat professionaliseren in het beroepsonderwijs in Gelderland, door samenwerking en co-creatie van de ROC's en de Faculteit Educatie, echt werkt. Leren in teamverband leidt tot duurzame verankering van de opbrengsten in en verbetering van het onderwijs.

Lokaal E4.19

39. Samen Opleiden voortgezet onderwijs

Drs. Régie Driessen, Faculteit Educatie

Drs. Sophie Eisenburger, Alliantie VO

In deze workshop besteden we aandacht aan de uitgangspunten en de ambities in de regio Nijmegen ten aanzien van het Samen Opleiden. Het model, ontwikkeld door zes opleidingsscholen, wordt toegelicht. Een daaropvolgende discussie zal zich toespitsen op mogelijkheden voor verdere samenwerking.

Lokaal E2.04

SAMENWERKEN

40. Speelleren in de 21^e eeuw

*Dr. Gerda Geerdink, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren
Hans van Dinteren, CNV*

Dr. Fedor de Beer, Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

De workshop toont een speelleerplek waar alle kinderen de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen. De school realiseert de drieledige doelstelling van het onderwijs zoals geformuleerd door Biesta: onderwijs moet leiden tot kwalificatie, subjectivering en socialisatie. Op die speelleerplek worden kinderen daarbij begeleid door een zeer divers samengesteld team van pedagogische medewerkers.

Lokaal E4.17

Onderwijs

41. Veldwerk in een internationale context

Drs. Marieke Kleinhuis, Instituut voor Leraar en School

Drs. Roeland van Westerop, Instituut voor Leraar en School

Amber Bijstra, student Instituut voor Leraar en School

De workshop gaat in op de Nederlands - lerse samenwerking tussen lerarenopleidingen. Hoe kunnen studenten in een internationale context leren, terwijl docenten vooral een begeleidingsrol hebben en de opleidingen van elkaar verschillen wat betreft het aantal studenten en de inhoud van de opleiding? De leeropbrengsten binnen deze samenwerking zijn hoog doordat studenten zich zowel vakinhoudelijk als vakdidactisch ontwikkelen en daarnaast hun Engelse taalbeheersing en interculturele communicatie vergroten.

Lokaal E4.15

Opleiding

SOCIALE EN CULTURELE VAARDIGHEDEN

42. Integraal Kindcentrum, de school van de toekomst?

Toni Britsia, IKC Arnhem Stichting PAS

Drs. Karin Albers, Annie MG Schmidtschool, Arnhem

De basisschool zoals we die nu kennen heeft zijn langste tijd gehad. De maatschappij is veranderd en de 21e eeuw vraagt om een nieuwe benadering van onderwijs. Overal duiken (integrale) kindcentra (IKC's) op als hét antwoord. Tijdens de workshop verkennen we aan de hand van stellingen of dat terecht is en wat dat betekent voor aanstaande leerkrachten. Lokaal E4.45

43. Hond in de klas

René Kusters-Oris BEd, Kristallis, Nijmegen

Drs. Suzanne Lucassen, Instituut voor Leraar en School

Sinds vijf jaar worden op cluster 4-school Kristallis honden ingezet als ondersteuning bij het onderwijs. De hond wordt gebruikt om, met name, leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum diverse vaardigheden aan te leren zoals: tonen van empathie, omgaan met emoties, vergroten van eigenwaarde, aangaan van relaties en zelfcontrole. Tijdens de workshop ziet u hoe de hond ingezet wordt in het dagelijks onderwijs.

Lokaal E1.18

Onderwijs

SOCIALE EN CULTURELE VAARDIGHEDEN

44. Interculturele professionaliteit voor docenten

Max Koffi, trainer/coach interculturele communicatie

Els van Wezel, HAN Pabo

Deze workshop is een voorproefje op de training Interculturele Professionaliteit. Deze training heeft als doel dat docenten zelf een goede training interculturele communicatie kunnen ontwikkelen die afgestemd is op de verschillende doelgroepen. U kunt ervaren hoe culturen doorwerken op uzelf en anderen en krijgt uitleg over de training en de resultaten.

Lokaal E4.13

45. Ruimte voor rouw?! Docenten en zingeving

Nicole Schubert MA, HAN Pabo

Maaïke van der Heide BEd, Honoursprogramma HS Leiden

We leven in een snelle, technologische samenleving. Willen we tijd en ruimte maken voor zingeving en rouw in het onderwijs? Kunnen we dat? In deze workshop bieden we ruimte en impulsen om bij deze vragen stil te staan en erover in gesprek te gaan.

Lokaal E1.04

SOCIALE EN CULTURELE VAARDIGHEDEN

46. Thuis over de grens

Bernadet Tijnagel MEd, HAN Pabo

Dr. Anneli Schaufeli, HAN Pabo

Dit jaar is een start gemaakt met het ontwikkelen van 'internationale' onderwijseenheden samen met partnerinstellingen in het buitenland. Het doel is onze studenten met studenten van de partnerinstelling te laten samenwerken via diverse digitale, sociale media. In deze workshop presenteren we de werkwijze-in-ontwikkeling en kunt u zelf de toegevoegde waarde van een internationale dimensie ervaren.
Lokaal E3.22

Opleiding

47. Uitblinken in een achterstandswijk

Drs. Femke Klomp, HAN Pabo

Carola Peters, Het Mozaïek, Arnhem

Openbare basisschool Het Mozaïek in Arnhem heeft twee jaar op rij het predicaat 'Excellente school' gekregen. Een knappe prestatie voor een zwarte school midden in een achterstandswijk. Wat maakt deze school zo succesvol en wat kunt u daar uit halen voor uw eigen school? Aan bod komen visie, professionele cultuur en onderwijsinnovatie.

Lokaal E3.06

Onderwijs

SOCIALE EN CULTURELE VAARDIGHEDEN

48. Vaderlands verleden in foto's

Drs. Marc van Berkel, Instituut voor Leraar en School
Teun de Wilt, student Instituut voor Leraar en School

Beeld staat bij veel jongeren centraal. Veel lesmethoden geschiedenis in het primair en voortgezet onderwijs maken daarom gebruik van icoonfoto's. Veel docenten en leerlingen kennen deze foto's, waardoor ze generaties lang deel uitmaken van ons collectief geheugen. De historische context van zo'n foto wordt echter niet (volledig) weergegeven. Welke foto's worden als iconisch beschouwd? Waarom fungeren deze foto's als iconen en welke rol spelen deze in de Nederlandse geschiedschrijving? Welke problemen kan dit opleveren?

Lokaal E4.39

Lerarenagenda / Minister Jet Bussemaker

Minister Jet Bussemaker gaat tijdens het diner in gesprek met een panel van studenten van onze lerarenopleiding, met de Voorlopersgroep *Opleiden in de school* en met promovendi van Faculteit Educatie.

De achtergrond van het gesprek is de Lerarenagenda 2013-2020. De Lerarenagenda is één van de speerpunten van de minister. De inhoud van de agenda is het resultaat van een visie op het leraarschap ontwikkeld samen met en door leraren, schoolleiders, opleiders, bestuurders en het ministerie van OCW. Het omvat een plan voor de verbetering van het leraarschap. Hierin zijn zeven thema's opgenomen, waaronder 'Betere lerarenopleidingen' en 'Een goed begin voor startende leraren' en 'Scholen als lerende organisaties'.

Bij de workshops en tijdens het diner zal de Voorlopersgroep *Opleiden in de School* van de Lerarenagenda samen met Steunpuntopleidingsscholen.nl van de VO-Raad en de PO-Raad laten zien hoe kennisdeling over opleiden in de School meerwaarde heeft. De voorlopers zijn aanwezig om vragen te beantwoorden en de fakkel door te geven.

De voorlopersgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Radboud Universiteit, Hogeschool Utrecht, de Nieuwste Pabo en de Marnix Academie.

Opening I/O-gebouw

Het nieuwe I/O-gebouw van de Faculteit Educatie biedt een toekomstbestendige omgeving aan opleiding, onderwijs en onderzoek in de regio. Architectenbureau LIAG in Den Haag tekende voor het ontwerp en maakte het innovatieve I/O-gebouw tot hét duurzaamste onderwijsgebouw van Nederland.

De duurzaamheid komt op alle niveaus tot uiting: waterverbruik, materiaalgebruik, luchtkwaliteit, akoestiek, visueel comfort en verlichting. Dankzij zonnepanelen en koude- en warmteopslag levert het gebouw energie op, waarvan de hele HAN-campus profiteert. Het onderwijscomfort is groot, dankzij het open karakter en het gebruik van natuurlijke materialen.

Het I/O-gebouw is ingericht met flexibele werkplekken voor de medewerkers. Op de verschillende verdiepingen zijn plaatsen ingericht om te overleggen en samen te werken. De opleidingen beschikken over speciaal ingerichte en moderne vaklokalen.

Mertens

unica

Officiële opening I/O-gebouw

De officiële opening van het I/O-gebouw is mede mogelijk gemaakt door:

&

Opleidingen HAN in het educatieve veld

HAN Pabo

Bachelor Leraar basisonderwijs, met onder meer
afstudeerrichting Academische Lerarenopleiding Primair
Onderwijs, samen met de Radboud Universiteit

Instituut voor Leraar en School

Bacheloropleidingen:

Leraar Aardrijkskunde

Leraar Biologie

Leraar Duits

Leraar Economie

Leraar Engels

Leraar Frans

Leraar Geschiedenis

Leraar Natuurkunde

Leraar Nederlands

Leraar Pedagogiek

Leraar Scheikunde

Leraar Wiskunde

Opleidingskunde

HAN Masterprogramma's

Masteropleidingen:

Leraar Algemene Economie

Leraar Engels

Leraar Nederlands

Leraar Wiskunde

Pedagogiek

Meer informatie op <http://www.han.nl/gebied/onderwijs-opleiden/> en <http://www.han.nl/masteropleidingen/studie-kiezen/>

Kenniscentrum Kwaliteit van Leren

Het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren draagt bij aan de kwaliteit van leren in de beroepspraktijk en binnen het bachelor- en masteronderwijs van de HAN. In samenspel met praktijk, opleidingen en onderzoeksveld ontwikkelt het kenniscentrum bruikbare kennis voor leerprocessen.

De focus van het kenniscentrum ligt op praktijkgericht onderzoek naar 'kwalitatief leren' in de breedste zin. In samenspel met praktijk, opleidingen en onderzoeksveld ontwikkelt het kenniscentrum bruikbare kennis voor leerprocessen. Het kenniscentrum richt zich op het brede werkveld van de faculteit: van primair, voortgezet en beroepsonderwijs en lerarenopleidingen tot persoons-, team- en organisatieontwikkeling in (non-)profitomgevingen.

Centraal in ons onderzoek staat het uitgangspunt dat effectieve leerprocessen recht zouden moeten doen aan verschillen. Al ons onderzoek draagt bij aan de vormgeving en realisatie van dit uitgangspunt. De sleutel ligt bij de leraar en opleider. Daarom stellen wij de rol van de leraar/(werkplek)begeleider, en opleider – in al zijn vormen en facetten – centraal.

Kijk voor meer informatie op www.han.nl/onderzoek.

Als u op de hoogte wilt blijven van ontwikkelingen binnen het Kenniscentrum Kwaliteit van Leren meld u dan aan voor de nieuwsbrief bij Jeanette.Dusschooten@han.nl.

iXperium/Centre of Expertise Leren met ict

De inzet van ict biedt ongekennde kansen om daadwerkelijk recht te doen aan verschillen tussen leerlingen/studenten. In de visie van het iXperium/Centre of Expertise Leren met ict is het leren van morgen: 'een leven lang gepersonaliseerd leren in een door technologie ondersteunde sociale leerwerk omgeving'. In het iXperium/CoE werken scholen, lerarenopleiding en onderzoekers samen aan praktijk- en kennisontwikkeling.

Leraren en leraren in opleiding leren creatief, doelgericht en onderzoeksmatig ict in te zetten voor leren.

Designteams van leraren, lerarenopleiders, studenten, onderzoekers en ict-experts ontwerpen en onderzoeken samen ict-leerarrangementen vanuit praktijkvraagstukken.

Het iXperium, laboratorium voor leren en lesgeven met ict, in Arnhem en Nijmegen biedt inspiratie, experimenteerruimte en professionalisering. Bezoekers maken kennis met bijvoorbeeld robotica, 3d-printers, globe-4D en augmented reality.

De iXperium Academie biedt professionaliseringsprogramma's voor leren en lesgeven met ict en ict-geletterdheid in de vorm van trainingen en leergemeenschappen.

Blijf op de hoogte of doe mee:

www.ixperium.nl

www.twitter.com/ixperium

facebook.com/ixperium

<http://magazines.ixperium.nl>

HAN-Talencentrum

Taal verandert voortdurend. Niet alleen onder invloed van sociale media, maar vooral door de veranderende behoefte van taalgebruikers zelf. Of het nu gaat om Engels, Chinees, Duits of Nederlands als tweede taal, schrijfcoaching of tweetalig onderwijs: het HAN-Talencentrum sluit aan bij wat u als moderne taalgebruiker nodig heeft. Dat merkt u aan ons up-to-date aanbod, onze manier van werken en aan de deskundigheid van onze medewerkers.

Van training tot taaltoets

Voor praktijkgerichte taalcursussen bent u bij ons aan het juiste adres. Ook bieden we verschillende communicatietrainingen Nederlands aan, zowel in cursusverband als in company. Hbo-instellingen kunnen bij ons terecht voor een digitale taaltoets en taalondersteuning voor studenten. Daarnaast kunt u bij onze vertaal- en redactieservice uw teksten laten vertalen en redigeren in het Nederlands, Engels, Duits en Frans. Neem gerust contact met ons op en vraag naar de mogelijkheden.

Taal en didactiek

Het HAN-Talencentrum is onderdeel van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en is verbonden aan het Instituut voor Leraar en School (ILS) van Faculteit Educatie. We onderhouden intensieve contacten met de lerarenopleidingen en Opleidingskunde. Daardoor beschikken we over actuele kennis en vaardigheden over taal, didactiek en leren.

Contact

(024) 353 03 04

talencentrum@han.nl

www.han.nl/talencentrum

Kunst in het I/O-gebouw

In het I/O-gebouw zijn twee tentoonstellingen te zien.

Op de begane grond is de tentoonstelling van werk van leerlingen van **Jillis Verbeek**, pabo-student en kunstenaar.

BRAND NEW is het thema van de tentoonstelling op verdieping -1 met werk van afgestudeerde, jonge kunstenaars.

Oreo JungMin Cho toont portretten van jonge mensen tussen de 10 en 13 jaar. Zij zegt daarover: "What intrigues me most about this subject, is the preteen's face. I sense that their face has its own nudity. I feel a strong innate power in this subject."

Hilde Peters doet ingrepen in landschappen waarvan foto's zijn te zien.

Saskia Blokzijl schildert interieurs van studentenkamers. Zij portretteert de bewoners middels hun interieur en persoonlijke spullen. Saskia manipuleert het kleurengamma van iedere kamer zo dat alles gelijke aandacht krijgt. Zij komen dus niet overeen met de werkelijkheid.

Diner

Het diner wordt verzorgd door:

Veel dank aan Rob Schouten voor de organisatie.

Muziek

De muziek bij ontvangst, in de pauzes en bij het diner wordt verzorgd door:

Steve Merlin (gitaar)
Philippe Poffe (gitaar)
Mark Nederkoorn (bas)
Rick de Jongh (drums)
Soscha Spekkink (zang)
Yvonne Beunders (zang)
Loes van Giessen (zang)
Paul Helmes (toetsen)

Organisatie

Wij bedanken alle medewerkers van Faculteit Educatie en van de service units ICT, Facilitaire Zaken, Marketing Communicatie en Voorlichting voor hun inzet bij de organisatie en realisatie van deze dag.

Colofon

Programmering Regionale Onderwijsconferentie:
Femke Timmermans MSc BA
Ilona Schouwenaars MSc

Met dank aan de programmacommissie:
Dr. Fedor de Beer
Dr. Marloes Hülsken
Marika Jansen BEd
Jet de Jong
Christijn Kooter

Projectleiding Regionale Onderwijsconferentie en
Opening I/O-gebouw:
Justine van den Berg

Heeft u nog vragen neem dan contact op met:
ingrid.vanderlijn@han.nl